

รายงาน

ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลปทุมรัตน์
อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับมาตรฐานธรรมาภิบาลและสร้างวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ได้เล็งเห็นว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นกลไกเชิงรุกที่สำคัญยิ่งและเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดหลักของการประเมิน ITA ที่สะท้อนถึงการเปิดเผยข้อมูลและการป้องกันการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ได้จัดทำและขับเคลื่อน “ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ” โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์กระบวนการที่มีความเสี่ยง การประเมินโอกาสและผลกระทบ ตลอดจนการกำหนดมาตรการควบคุมภายในเพื่อปิดช่องว่างที่อาจนำไปสู่การทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความโปร่งใสในองค์กรเท่านั้น แต่ยังเป็นภารกิจสำคัญในการตอบสนองต่อหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ในข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency : OIT) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

เอกสารรายงานฉบับนี้ เป็นการรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์ โดยเป็นการรายงานผลสัมฤทธิ์ของการนำมาตราการควบคุมความเสี่ยงไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีความเชื่อมโยงและสนับสนุนผลคะแนนการประเมิน ITA ของหน่วยงานโดยตรง ข้อมูลสรุป ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากรายงานฉบับนี้ จะถูกนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ ตลอดจนยกระดับระดับคะแนน ITA ของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์ในปีงบประมาณถัดไป เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นหน่วยงานที่ใสสะอาด โปร่งใส และได้รับความไว้วางใจจากประชาชนอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ เอกสารรายงานฉบับนี้ยังจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ในการตอบสนองต่อหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนของตัวชี้วัดย่อยการป้องกันการทุจริต ข้อ 0๒๒ รายงานผลการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์ในการบริหารราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล และสามารถตรวจสอบได้ต่อสาธารณชนอย่างแท้จริง

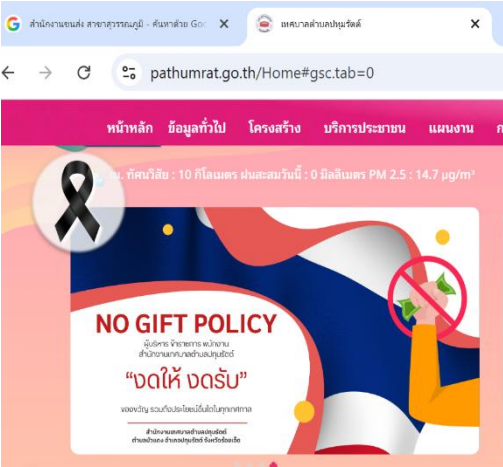
รายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุ	สูง	<p>๑) จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้</p> <p>๒) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่มีความเหมาะสมและไม่มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา</p> <p>๓) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง ฯ รวมถึงระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด</p>	<p>เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง ฯ รวมถึงระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยมีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์ และระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถติดตามการดำเนินงานได้</p> <p>ทั้งนี้ ได้กำหนดมาตรการควบคุมและแนวทางป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุอย่างชัดเจน เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ผู้รับผิดชอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามระเบียบที่เกี่ยวข้องดำเนินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดการตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามสัญญาและข้อกำหนด โดยคำนึงถึงความโปร่งใส ความเหมาะสม และไม่มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา</p> <p>ผลการดำเนินงานพบว่า การจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด ไม่พบข้อร้องเรียนหรือข้อทักท้วงเกี่ยวกับการทุจริตหรือการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ และสามารถดำเนินงานได้อย่างโปร่งใสตรวจสอบได้</p>

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	ต่ำ	<p>๑) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับการให้การรับของขวัญ ของกำนัล การรับรองและการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๒) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตแก่บุคลากร</p> <p>๓) ส่งเสริมให้การปฏิบัติงาน การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้</p> <p>๔) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การคัดเลือกบุคคล และผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์หรือสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน</p>	<p>๑) เทศบาลตำบลปทุมรัตต์ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาลและลูกจ้าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กลุ่มเป้าหมายรวม ๙๑ คน ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี</p> <p>๒) มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้าง และผลการดำเนินงานผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ฯ ได้</p> <p>ผลการดำเนินงานพบว่า ไม่ปรากฏข้อร้องเรียนหรือกรณีการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ และการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้</p>

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓	การใช้อำนาจหน้าที่หรือใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อทำการเรียกรับผลประโยชน์	ต่ำ	<p>๑) กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน และการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างชัดเจน และแจ้งให้บุคลากรทุกคนถือปฏิบัติ</p> <p>๒) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) พร้อมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้มาติดต่อราชการรับทราบ</p> <p>๓) จัดให้มีช่องทางร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่หลากหลาย สะดวก และสามารถปกปิดข้อมูลผู้ร้องเรียนได้</p> <p>๔) เปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน การใช้งบประมาณ และผลการปฏิบัติงานผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้</p>	<p>เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ได้ดำเนินการประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และแจ้งเวียนให้บุคลากรทุกระดับรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และช่องทางสื่อสารของหน่วยงาน</p> <p>หน่วยงานได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตแก่บุคลากร เพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส และไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ</p> <p>นอกจากนี้ ได้จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในรูปแบบออนไลน์และช่องทางภายในหน่วยงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนได้สะดวกและปลอดภัย</p> <p>ผลการดำเนินงานพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ไม่พบเรื่องร้องเรียนหรือกรณีการเรียกรับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมิน ITA</p>
				

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔	การเรียกรับผลประโยชน์ในการอนุมัติ/อนุญาต	ปานกลาง	<p>๑) จัดทำและประกาศคู่มือการให้บริการประชาชนตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวก ฯ</p> <p>๒) นำระบบ e-Service มาใช้เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่</p> <p>๓) ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ผ่านช่องทางออนไลน์ บนเว็บไซต์ เทศบาลตำบลปทุมรัตต์ และกำชับเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด</p>	<p>เทศบาลตำบลปทุมรัตต์ ได้ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มาติดต่อราชการรับทราบ ทั้งนี้ ได้เปิดใช้ระบบยื่นคำขอออนไลน์ในบางกระบวนการ</p> <p>ผลการดำเนินงานพบว่า การอนุมัติ/อนุญาตเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์ โดยผลสำรวจความพึงพอใจของประชาชน คะแนน IIT การประเมิน ITA ค่าคะแนน ๙๘.๔๗ คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ “ระดับผ่านดีเยี่ยม”</p>

บทวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลปทุมรัตน์ สามารถวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาองค์กร ดังนี้

๑. บทวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม (Overall Analysis)

จากการที่เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ ได้นำมาตรการและวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงมาบังคับใช้อย่างจริงจังในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ส่งผลให้กระบวนการที่มีความเสี่ยง โดยเฉพาะ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุ และด้านการป้องกันการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง มีแนวโน้มความเสี่ยงที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด

การกำหนดให้คณะกรรมการลงนามในหนังสือแสดงตนไม่มีส่วนได้เสีย และการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศสู่อินเทอร์เน็ตตามเกณฑ์ ITA (OIT) อย่างสม่ำเสมอ เป็นการสร้างกลไกการป้องกันและสกัดกั้นโอกาสในการทุจริตตั้งแต่ต้นน้ำ ส่งผลให้ในรอบปีงบประมาณนี้ ไม่พบข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริตหรือประพฤติมิชอบเชิงนโยบายและการปฏิบัติหน้าที่ ผ่านช่องทางรับเรื่องร้องเรียนของเทศบาล ถือเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับที่น่าพึงพอใจ

๒. ปัญหาและอุปสรรค (Problems & Obstacles)

แม้ภาพรวมการดำเนินงานจะเป็นไปตามเป้าหมาย แต่จากการติดตามและประเมินผลยังพบข้อจำกัดและอุปสรรคบางประการ ดังนี้ :

- ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Platform Constraints) : การปรับเปลี่ยนกระบวนการไปสู่ระบบ e-Service เพื่อลดการเผชิญหน้าและลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ เช่น การยื่นคำขออนุมัติ/อนุญาตออนไลน์ ยังคงมีข้อจำกัด เนื่องจากระบบส่วนกลางในบางช่วงเวลาไม่เสถียร ประกอบกับประชาชนในพื้นที่บางส่วน โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ยังขาดความพร้อมและความคุ้นเคยในการใช้งานระบบดิจิทัล ทำให้เจ้าหน้าที่ยังต้องให้บริการในรูปแบบเผชิญหน้า (Walk-in) ซึ่งยังคงมีความเสี่ยงแฝงอยู่

- ด้านข้อจำกัดของบุคลากร (Personnel Limitations) : ในกองงานหรือฝ่ายงานที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนเจ้าหน้าที่จำกัด ทำให้การหมุนเวียนหน้าที่ในการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างหรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุทำได้ค่อนข้างยาก บุคคลเดิมยังคงต้องสลับกันเป็นกรรมการในหลายโครงการ ซึ่งในระยะยาวอาจทำให้เกิดความอ่อนล้าและอาจเกิดช่องว่างในความรอบคอบได้

- การตระหนักรู้ในระดับปฏิบัติการ : เจ้าหน้าที่ในระดับแกนนำและข้าราชการประจำมีความเข้าใจในเกณฑ์ ITA และการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี แต่สำหรับพนักงานจ้างเหมาบริการหรือลูกจ้างชั่วคราวบางส่วน ยังขาดการรับรู้และตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างการปฏิบัติงานประจำวันกับความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในปีงบประมาณถัดไป

เพื่อเป็นการยกระดับการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานในสิ่งต่อไปนี้ :

- การพัฒนาและประชาสัมพันธ์ระบบ e-Service เชิงรุก : ควรจัดทำคู่มือการใช้งานระบบออนไลน์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (เช่น Infographic หรือคลิปวิดีโอสั้น) และจัดตั้งจุดแนะนำการใช้งาน (Smart Kiosk) ณ สำนักงานเทศบาล เพื่อช่วยฝึกฝนและเปลี่ยนผ่านให้ประชาชนหันมาใช้บริการออนไลน์มากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ได้อย่างยั่งยืน

- การขยายผลการสร้างความตระหนักรู้ทั่วทั้งองค์กร : จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Sharing) หรือการอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับนโยบาย No Gift Policy และผลประโยชน์ทับซ้อน ให้ครอบคลุมถึงพนักงานจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว และสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่สุจริตในทุกระดับชั้น

- การนำระบบสุมและเทคโนโลยีมาช่วยบริหารความเสี่ยง (Risk Automation) : ในปีงบประมาณถัดไป อาจพิจารณานำระบบจัดลำดับคิวอัตโนมัติมาใช้งานบริการที่มีความเสี่ยงสูง และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลตรวจสอบการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อให้กองผู้ตรวจประเมินภายในสามารถตรวจสอบการกระจายงานและการหมุนเวียนกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมยิ่งขึ้น